

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 21 август 2020 година

Соопштение за печат

Монетарни движења во Република Северна Македонија: јули 2020 година

- Во јули 2020 година, **паричната маса (монетарниот агрегат МЗ^{1,2})** се зголеми за 0,7% на месечна основа, под влијание на растот на депозитните пари, краткорочните депозити и готовите пари во оптек, при остварен пад на долгорочните депозити до две години. На годишна основа, паричната маса е зголемена за 9,3%, во поголем дел како резултат на повисоките депозитни пари, при раст и на краткорочните депозити и готовите пари во оптек, во услови на пад кај долгорочните депозити до две години.
- **Вкупните депозити³**, овој месец се повисоки за 0,3% во споредба со претходниот месец, поради растот на депозитите на секторот „домаќинства“, при остварен пад на депозитите на корпоративниот сектор. На годишна основа, вкупните депозити бележат пораст од 7,9%, кој се должи на зголемувањето на депозитите кај двата сектора, изразено кај депозитите на секторот „домаќинства“.

Табела 1. Вкупни депозити и кредити⁴ на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	3.2019	6.2019	9.2019	12.2019	6.2020	7.2020	3.2019	6.2019	9.2019	12.2019	6.2020	7.2020	6.2020	7.2020
Парична маса М4	418,499	427,071	438,662	455,411	468,912	471,225	11.7	10.5	10.8	9.3	9.8	9.1	1.2	0.5
Парична маса МЗ	372,833	379,982	388,869	404,028	416,935	419,973	10.4	9.2	9.9	8.2	9.7	9.3	1.4	0.7
<i>од кои:</i>														
Готови пари во оптек	31,236	32,554	33,368	36,108	41,125	42,042	9.0	9.7	8.8	12.0	26.3	22.7	-0.8	2.2
Вкупни депозити	377,800	386,461	394,472	410,794	418,916	420,347	11.1	10.5	10.1	9.5	8.4	7.9	1.4	0.3
<i>од кои:</i>														
Корпоративен сектор	96,147	99,456	104,178	111,948	110,550	109,813	12.1	10.1	11.1	14.6	11.2	9.0	2.5	-0.7
<i>Во денари</i>	66,691	71,021	75,566	81,911	77,609	76,484	11.1	13.5	11.7	17.9	9.3	5.7	3.5	-1.4
<i>Во странска валута</i>	29,456	28,434	28,613	30,036	32,941	33,329	14.4	2.6	9.4	6.4	15.9	17.3	0.3	1.2
Домаќинства	253,748	258,100	262,458	272,605	280,512	281,580	8.7	9.0	9.3	7.9	8.7	8.4	0.8	0.4
<i>Во денари</i>	131,901	135,492	137,346	146,231	149,204	149,137	9.6	11.8	12.0	10.4	10.1	9.5	0.6	0.0
<i>Во странска валута</i>	121,847	122,609	125,113	126,374	131,309	132,443	7.7	6.0	6.4	5.2	7.1	7.2	1.2	0.9
Вкупни кредити	324,798	330,726	328,970	341,389	352,718	355,085	9.0	8.1	5.6	6.0	6.6	8.2	1.4	0.7
<i>од кои:</i>														
Корпоративен сектор	164,734	165,305	159,764	167,952	172,978	173,055	8.2	6.4	1.7	1.9	4.6	7.1	1.5	0.0
<i>Во денари</i>	103,142	103,308	99,250	103,591	106,688	107,341	10.3	8.8	3.6	-0.8	3.3	6.5	1.8	0.6
<i>Во странска валута</i>	61,592	61,997	60,514	64,361	66,290	65,714	5.0	2.5	-1.5	6.6	6.9	8.2	1.1	-0.9
Домаќинства	158,550	163,963	167,528	172,014	178,384	180,687	9.7	9.9	9.5	10.5	8.8	9.4	1.3	1.3
<i>Во денари</i>	88,854	91,492	92,821	95,075	99,469	101,216	12.9	11.4	9.6	10.0	8.7	10.2	1.9	1.8
<i>Во странска валута</i>	69,697	72,471	74,706	76,939	78,916	79,472	6.0	8.0	9.3	11.0	8.9	8.4	0.7	0.7

Извор: НБРСМ.

¹Почнувајќи од јуни 2018 година, Народната банка го користи монетарниот агрегат МЗ како нова стандардна дефиниција за паричната маса. За аналитички цели и понатаму ќе се пресметува и ќе се објавува монетарниот агрегат М4.

²Монетарниот агрегат М1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат М2 е составен од монетарниот агрегат М1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат М3 (паричната маса), покрај монетарниот агрегат М2, ги вклучува и депозитите со достасаност од една до две години. Следствено, монетарниот агрегат М4 ги содржи монетарниот агрегат М3 и долгорочните депозити со достасаност над две години. За подетално објаснување, види ја Методологијата: http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

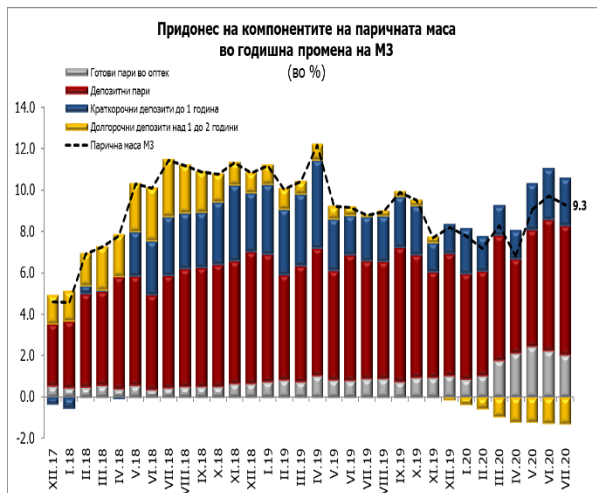
³Вкупните депозити ги сочинуваат сите депозити вклучени во монетарниот агрегат М4.

⁴Годишните стапки на кредитите во периодот од јули 2019 па наваму се под влијание на ефектите од мерката на НБРСМ за отпис на побарувањата коишто се целосно покриени подолго од една година.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во јули, кај **вкупните кредити** е забележан пораст од 0,7%, главно под влијание на зголеменото кредитирање на секторот „домаќинства“ (учество во промената од 97,3%). На годишно ниво, вкупните кредити се зголемени за 8,2%, во услови на раст на кредитите кај двата сектора, кој е поизразен кај секторот „домаќинства“. Доколку се земе предвид ефектот од преносот на сомнителните и спорните побарувања од билансна во вонбилансна евиденција, согласно со регулаторните промени^{5,6} според одлуката на Народната банка, кај вкупните кредити во јули е забележан раст од 8,3 %, на годишно ниво.

1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор⁷

⁵ На 9 август 2018 година, Советот на Народната банка ја усвои Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик („Службен весник на Република Македонија“ бр. 149/18), според која банките имаат обврска да ги пренесат од билансна во вонбилансна евиденција (и да продолжат со пренесување на) сите побарувања коишто се целосно резервирани подолго од една година. И покрај преносот на вонбилансна евиденција на овие побарувања, банките го задржуваат правото за нивна наплата.

⁶ Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик започна да се применува од 1. јули 2019 година со што ефектот од споредбената основа се исцрпува во јули 2020 година. Оттука, разликите во годишните стапки на промена на кредитите со и без ефектот од извршените отписи се незначителни.

⁷ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа јавните и приватните нефинансиски друштва.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Вкупните **депозити на корпоративниот сектор**, во јули се намалија за 0,7% на месечно ниво. Надолната промена во целост се должи на падот кај краткорочните и долгорочните депозити во денари, во услови на раст кај краткорочните и долгорочните депозити во странска валута и депозитните пари. На годишно ниво, депозитите се зголемени за 9,0%, како резултат на растот на депозитните пари и депозитите во странска валута (краткорочни и долгорочни), при забележан пад кај депозитите во денари (краткорочни и долгорочни).
- Овој месец, нема промени кај **кредитите на корпоративниот сектор**⁸ на месечна основа, при зголемено кредитирање во денари и пад на кредитите во странска валута. Годишниот раст од 7,1% се должи на зголемените кредити во денари и странска валута, со поизразено учество на кредитите во денари. Со исклучување на ефектот од извршените отписи на сомнителните и спорните побарувања, согласно со одлуката на Народната банка, годишниот кредитен раст кај корпоративниот сектор во јули изнесува 7,1%.

Извор: НБРСМ.

2. Депозити и кредити на домаќинствата⁹

Извор: НБРСМ.

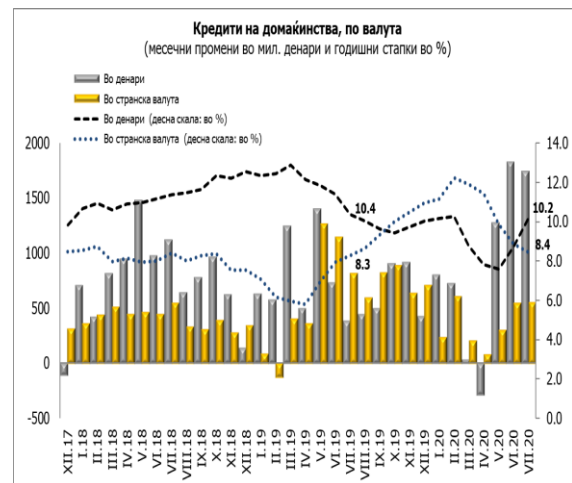
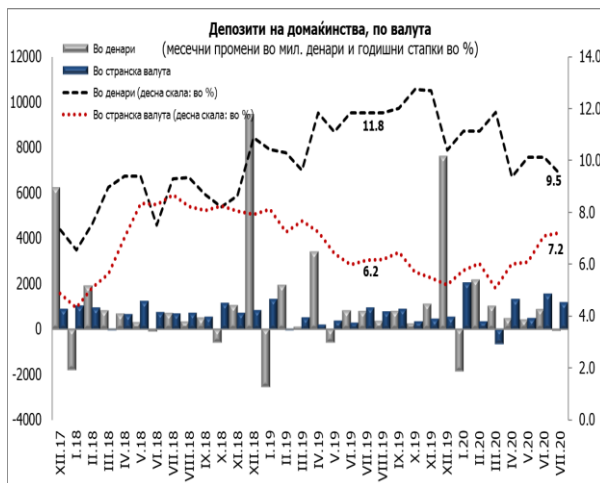
⁸Почнувајќи од јуни 2018 година, а согласно со новата методологија, податоците за финансиските инструменти во денари со валутна клаузула се вклучени во рамки на странската валута.

⁹За потребите на ова соопштение, домаќинствата се однесуваат на физичките лица и самостојните вршители на дејност.

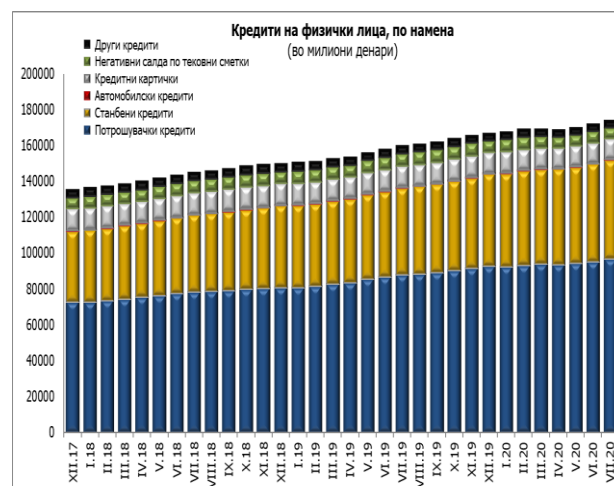

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во јули, вкупните **депозити на домаќинствата** бележат месечен раст од 0,4%, кој се должи на повисоките краткорочни депозити во странска валута и депозитни пари, во услови на пад кај останатите компоненти. Годишниот раст изнесува 8,4%, како резултат на зголемените депозитни пари и краткорочните и долгорочни депозити во странска валута, при забележан пад кај долгорочните и краткорочните депозити во денари.
- Кај вкупните **кредити на домаќинствата**, овој месец е остварен месечен и годишен раст од 1,3% и 9,4%, соодветно. Анализирани според валутната структура, кредитите одобрени во денари имаат поголем придонес кон растот на месечна и на годишна основа. Со исклучување на ефектот од преносот на сомнителните и спорните побарувања од билансна во вонбилансна евиденција, согласно со одлуката на Народната банка, годишниот кредитен раст кај домаќинствата во јули изнесува 9,7%.

Извор: НБРСМ.

Извор: НБРСМ.

Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	3.2019	6.2019	9.2019	12.2019	6.2020	7.2020	3.2019	6.2019	9.2019	12.2019	6.2020	7.2020	6.2020	7.2020
Потрошувачки кредити	82,324	86,335	89,042	92,430	94,982	96,249	10.9	12.0	12.8	14.6	10.0	10.0	1.1	1.3
Станбени кредити	46,477	47,785	49,116	51,338	54,392	55,306	13.6	12.9	11.9	12.7	13.8	14.0	1.4	1.7
Автомобилски кредити	319	320	316	316	292	289	0.4	4.0	4.8	1.4	-8.6	-10.9	-1.3	-1.2
Кредитни картички	12,113	12,007	11,956	11,928	11,508	11,557	-0.4	-1.5	-2.3	-2.6	-4.2	-3.8	0.2	0.4
Негативни салда по тековни сметки	6,830	6,850	7,043	6,123	6,205	6,020	8.4	2.7	2.3	-1.7	-9.4	-11.7	1.3	-3.0
Други кредити	4,252	4,217	4,194	4,118	3,946	3,932	-6.2	-8.2	-8.2	-10.6	-6.4	-5.9	-0.2	-0.3

Извор: НБРСМ.

- Анализирано според намената на кредитите одобрени на физичките лица, во јули, кај најзастапените категории - **потрошувачките и станбените кредити**, е забележан месечен раст од 1,3% и 1,7%, соодветно, кој на годишно ниво изнесува 10,0% и 14,0%, соодветно. Кај **автомобилските кредити** продолжи падот на месечна и годишна основа, од 1,2% и 10,9%, соодветно. Кредитите одобрени на **кредитни картички** се зголемени за 0,4% на месечно ниво, а бележат пад од 3,8% на годишно ниво. **Негативните салда на тековните сметки** и кредитите одобрени врз **други основи** бележат месечен пад за 3,0% и 0,3%, соодветно, додека на годишна основа се пониски за 11,7% и 5,9%, соодветно.

Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци http://www.nbrm.mk/monetarna_statistika.nspk

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

Информација за методолошките измени во монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматните стапки:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf

**Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика**

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Монетарни движења во Република Северна Македонија: 21 септември 2020 година (референтен пресек заклучно со август 2020).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 110/108).